

tus, akit évszázadok óta hirdetünk, mivel meg vagyunk győződve arról, hogy életünk-nél is fontosabb, hogy őt hirdessük a lelkeknek? Kicsoda Jézus?" „Mindenkinek valamiképpen válaszolnia és választania kell” — teszi hozzá P. Szabó (142. o.). A nagy jel, amellyel Jézus-jelzők lehetnek a mai keresztények — és a Zsinat mindenkit felhívott a tanúságtételre — elsősorban keresztény életünk. Hiszen „a kereszténység elsősorban nem tan, hanem valóság, nem elmélet, hanem élet Jézus Krisztusban” (141). A zárószóknak is beillő Teilhard-cikk ugyanerre mutat rá.

Az „Emberek és művek” c. második részben a megemlékezések skálája igen széles. Külföldiek közül a francia Claudel, Proust, Maritain, Péguy, Gide, Mauriac, Julien Green, az angol Russell, Beckett és Graham Green, az olasz Silone és Fellini, a német R. Guardini és a nagy svéd filmrendező Ingmar Bergman szerepel, míg a magyarokat Ady, Babits, Gyergyai Albert, Kodolányi János, Németh László, Pilinszky, Rónay György és Weöres Sándor képviseli. Nagy olvasottságról, modern és megértő testvéri látásról tanúskodnak ezek a darabok, a „kemény beszédől” a kedves baráti köszöntésig.

„Az eszmék és az emberek megértésének alapvető feltétele a tisztelet és szeretet” — írja bevezetője első mondatában a szerző. Ez a belső magatartás jellemzi ítéleteit, kritikáját. A „Gaudium et Spes” szellemében arra törekszik, hogy bizonyos egyetemes emberi összefogásra segítsen mindenkit, aki jóakarattal kész az ember javán dolgozni. Könyve hasznos — segítőknek, útjelzőnek.

Békési István

Puskely Mária: Akik hittek a Szeretetben. Róma 1975, 384 o.

„A szenteknek csak léteznök kell: létük maga hívás”, mondotta Bergson. A szentség, vagyis a megélt szeretet, a Szeretet melletti tanúságtétel vonz és lelkesít. Így volt ez minden korban, így van ma is, amikor pedig — úgy látszik — kicsit népszerűtlenebbek lettek a szentek. Valójában csak a szentekről alkotott képünk változott meg. Hiszen minden kor megteremtí a maga szentségeszményét, Valahogy ezzel is úgy vagyunk, mint az istenképpel: az ember szívesen a maga képére és hasonlatosságára faragja isteneit, hőseit.

Ma is, mint mindig, csak megélt hitnek van hitele, — annak a hitnek, amely hit a Szeretetben és tanúságtétel a Szeretetről. „Glaubhaft ist nur Liebe”, ahogy Urs von Balthasar egyik szép könyvének címe mondja. Puskely Mária nővér könyve ezt az igazságot illusztrálja. Korunk istenkeresőiből mutat be néhányat, megrajzolva életútjukat, és csokorba gyűjtve olyan vallomásokat, szemelvényeket, amelyek rávilágítanak belső kalandjukra. Kanonizált szent csak egy van közöttük: Lisieux-i Teréz; de valamennyien Isten mai tanúi, akik Bernanos szavaival „a szeretet géniuszai”, és „barátaink” lehetnek. Sorrendben a következők portréi és írásai szerepelnek a könyvben: Charles de Foucauld, Carlo Carretto, Thérèse Martin, Thomas Merton, Bogner Mária Margit, Roger Schutz. „Hat embernél szembetűnőek a különbségek — olvassuk a bevezetésben. — Van közöttük férfi és nő; fiatal és idősebb; már több évtizede halott és ma is élő; kanonizált szent és „szélkialító madár”; protestáns és katolikus; tudós és egyszerű ember; két francia, egy svájci, egy olasz és egy magyar . . . De közös vonásokat is hordoznak: valamennyien idősebb vagy fiatalabb kortársaink; valamennyien „megtértek” Istenhez; valamennyien rejtett, szemlélfődő életet éltek vagy élnek; valamennyien találkoztak a Szeretettel, hittek Benne és egész lényükkkel vizsontszerették!”

Puskely Mária többé-kevésbé ismert életműveket mutat be a magyar közönségnek. De azok is nagy élvezettel olvassák könyvét, akik nem először találkoznak ezekkel az istenkeresőkkel. A szerző lendületes stílusban, új szemszögből — némileg „mítosz-talanítva” világítja meg az említett „szentek” életét. Emberközélbe hozza Isten mai tanúit. A könyv valóságos kincseshánya: a portrék után következő szemelvényeket nemcsak saját épülésünkre, elmélkedési anyagnak használhatjuk, hanem prédikációhoz vagy katekézishez is. — A könyv megrendelhető a következő címen: Puskely Mária, Via Stazione Aurelia 95, I-00165 Roma.

Szabó Ferenc